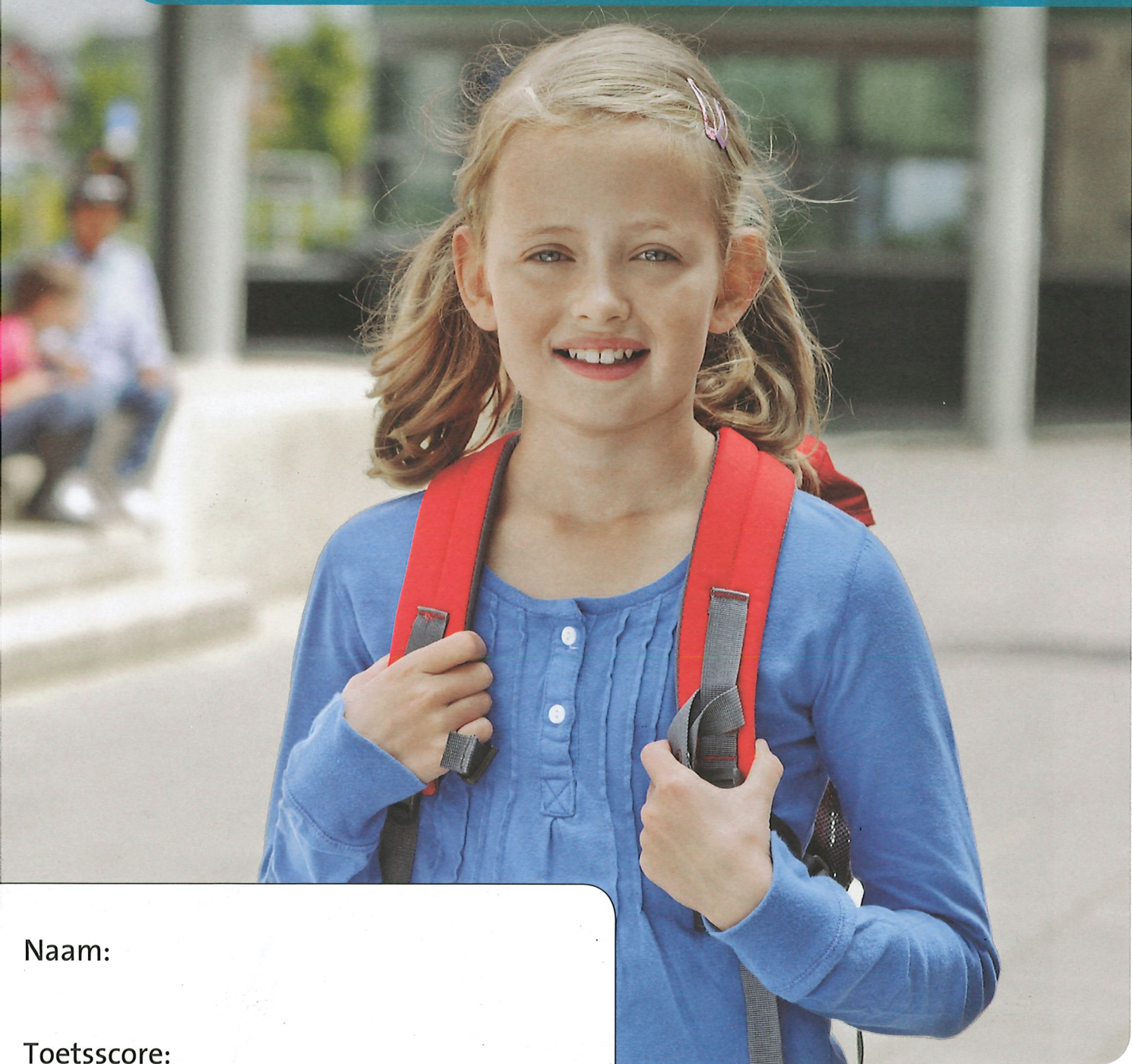

Begrijpend lezen 3.0

Opgavenboekje E5

Naam:

Toetsscore:

Vaardigheidsscore:

zeker weten

1

Taak 1

Voorbeelden

Kweek je eigen zonnebloem

1

- Pakje zaadjes van de zonnebloem
- Bloempot
- Potgrond
- Steentjes
- Emmer
- Gieter
- Stok

Zo doe je dat

- Bedek de bodem van een bloempot met steentjes.
- Vul de pot met potgrond en druk er twee zaadjes in.
- Zet de pot buiten op een lichte plek en houd de aarde vochtig.
- Worden de plantjes groter?
- Zet ze dan in een emmer.
- Je kunt de plantjes ook in de tuin zetten.

2

Zet hem dan vast met een stok, anders valt hij om.

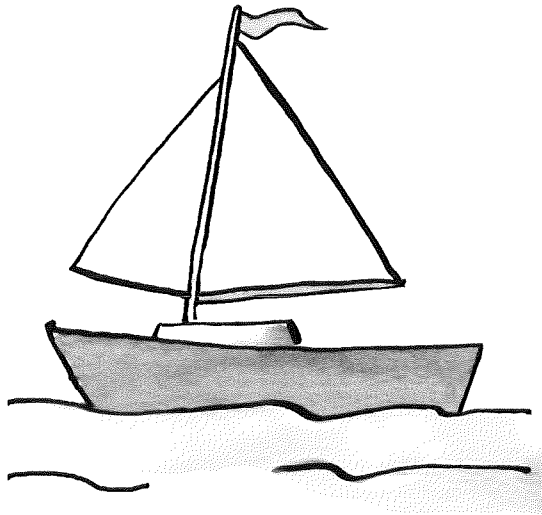
V1 Wat past het **best** op plaats 1?

- A Dit heb je nodig
- B Dit moet je maken
- C Ga aan het werk
- D Ga naar de winkel

V2 Wat past het **best** op plaats 2?

- A Heeft de plant al pitjes?
- B Krijgt de plant genoeg licht?
- C Krijgt de plant genoeg water?
- D Wordt de plant al hoog?

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Op zee

Sanne vaart met de zeilboot op zee. Ze kijkt naar de lucht. Het wordt steeds donkerder. De wind blaast hoge golven in de zee.
Opeens hoort ze een harde klap. Sanne grijpt snel de rand van de boot vast. Maar het is al te laat.

V3 Hoe zal deze tekst verder gaan?

- A Sanne maakt de boot vast.
- B Sanne rolt het zeil op.
- C Sanne valt uit de boot.
- D Sanne zet de motor aan.

1 De oom van Jasper

2 Jasper, Maartje en Jim zijn elkaars beste vrienden. Elke dag spelen ze samen.
3 Soms bij iemand thuis, maar het liefst spelen ze bij de oom van Jasper.
4 De oom van Jasper is een beetje gek. Hij heeft een tuin vol met vreemde
5 spullen, zoals een windmolen op wielen. Hij helpt Maartje, Jim en Jasper met
6 al hun bouwsels. Als ze spelen in de tuin van Jaspers oom, dan mag alles. Ze
7 kunnen niets stukmaken, want alles is al stuk! Ze mogen slapen in de
8 caravan in de tuin en gaan zelfs met z'n vieren op reis met de bus die de oom
9 van Jasper opgeknapt heeft.

10 Ga er maar eens lekker voor zitten en geniet van de avonturen van Maartje,
11 Jim en Jasper. Voor je het weet heb je er drie vrienden bij!

V4 Waarom spelen de drie vrienden graag bij de oom van Jasper?

- A Omdat hij een grote tuin heeft.
- B Omdat hij van alles uitvindt.
- C Omdat ze bij hem niets hoeven op te ruimen.
- D Omdat ze van hem alles mogen.

V5 Lees: Ga er ... bij! (r. 10 en 11)
Wat voor advies geeft de schrijfster?

Ze raadt de lezer aan om ...

- A het boek te lezen.
- B op avontuur te gaan.
- C veel tijd te maken.
- D vrienden te maken.

Sla maar om.

Dromen

Als je slaapt, rust alles uit. Je hele lijf is slap. Je ogen zien niets en je oren horen niets. Toch slapen je hersenen niet helemaal. Ze zorgen ervoor dat je blijft ademen en dat je hart blijft kloppen. En je hersenen zorgen dat je droomt terwijl je slaapt.

____ 1 _____, ook mensen die zeggen dat ze nooit dromen. Iedereen droomt een paar keer per nacht.

De meeste dromen ____ 2 _____. Maar soms word je wakker en weet je nog wat je gedroomd hebt. Sommige dieren dromen ook. Hun ogen trillen, ze maken geluidjes en bewegen met hun poten.

Op een dag gebeurt van alles. Een nieuwe juf. Ruzie met een vriendje. Een moeilijke rekenles of een val op je knie bij het fietsen. Aan het eind van de dag zit je hoofd vol gedachten en beelden. ____ 3 _____, komt vaak 's nachts terug in je dromen.

Waarom je droomt, weet niemand precies. Misschien droom je om op te ruimen in je hoofd. Je vergeet wat onbelangrijk is. En je bewaart wat wel ____ 4 ____ is. Of misschien droom je wel om niet steeds aan iets te hoeven denken. Soms kun je iets maar niet vergeten. Zo eng was het of zo mooi. Dan blijf je er over dromen, net zolang als het nodig is. Dromen houdt mensen gezond.

1 Wat past het **best** op plaats 1?

- A Ieder mens droomt
- B 's Nachts droom je het best
- C Overdag droom je ook wel eens
- D Soms droom je niet

2 Wat past het **best** op plaats 2?

- A vergeet je meteen
- B vergeet je nooit meer
- C zijn heel lang
- D zijn maar kort

3 Wat past het **best** op plaats 3?

- A Wat je die dag beleefd hebt
- B Wat je nog graag wilt doen
- C Wat je vergeten bent
- D Wat je vervelend vindt

4 Wat past het **best** op plaats 4?

- A belangrijk
- B leuk
- C mooi
- D spannend

Sla maar om.

Weggestuurd!

“Martijn! Geef onmiddellijk antwoord op mijn vraag!” Verschrikt keek ik op. “Zit je weer eens zo’n stom verhaal te schrijven? Ga maar naar de gang! Of beter: ga naar de directeur. En je blijft na school een uur na om je rekenwerk af te maken!”

_____ 5 _____ ik naar de deur en sloeg die met een klap dicht. Kreunend en steunend liep ik een trap omhoog, een trap omlaag, een gang door en dan de eerste deur rechts. Daar was het kamertje van de directeur, de allerstrengste persoon van de hele school. Iedereen _____ 6 _____, zelfs de meesters en juffen. Altijd schold hij op kinderen en als je naar hem toe moest, vond je juf of meester je wel erg vervelend.

Voorzichtig liep ik het kamertje in. Daar zat hij, met zijn dikke billen op een zwarte bureaustoel. “Het is toch wat! Ben jij het weer!”, zei hij, terwijl hij bladerde in de folder die voor hem lag. “Niet te geloven! Weer _____ 7 _____. Die ellendige leerlingen zouden samen moeten doen met schriften! Maar ja, dat kunnen ze zeker weer niet. En daarom moet ik natuurlijk weer eens bezuinigen op koekjes die ik ’s middags eet!”

Hij leunde achterover in zijn stoel en vroeg met een spottend gezicht: “Martijn, _____ 8 _____”

“Ik ...”, zei ik met een trillende stem. “Ik, eh..., ik wist het antwoord van een vraag n...” Verder kwam ik niet.

5 Wat past het **best** op plaats 5?

- A Grinnikend greep
- B Stampend liep
- C Tevreden slofte
- D Twijfelend keek

6 Wat past het **best** op plaats 6?

- A dacht daar anders over
- B vond mij leuk
- C was bang voor hem
- D wist waar dat was

7 Wat past het **best** op plaats 7?

- A een nieuwe serie schoolmeubels
- B een terugloop van het aantal leerlingen
- C een verhoging van de prijzen van schriften
- D een voorraad koekjes op

8 Wat past het **best** op plaats 8?

- A bel je ouders maar.
- B ga naar je klas.
- C waar is je juf?
- D wat nu weer?

Sla maar om.

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

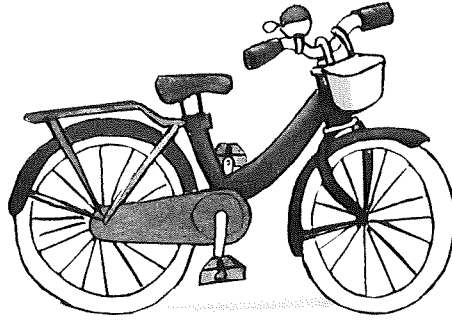
Het zwembad mag niet dicht!

Wij zijn boos! Het zwembad moet dicht. En dat mag niet!

9 Waar zal de rest van deze tekst over gaan?

- A Over waarom het zwembad open moet blijven.
- B Over wat de openingstijden van het zwembad zijn.
- C Over wat de regels in het zwembad zijn.
- D Over welke gevaren er in het zwembad zijn.

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Fiets gevonden op De Akkers

woensdag, 18 juli, 16.59u

Op De Akkers staat al een paar weken een meisjesfiets.
Is er iemand die deze mist?

10 Wie zal deze tekst geschreven hebben?

Iemand die een fiets ...

- A gevonden heeft.
- B kwijt is.
- C wil kopen.
- D wil verkopen.

11 Wat voor soort tekst zal dit zijn?

- A een brief
- B een oproep
- C een reclame
- D een uitnodiging

Sla maar om.

1 Water oversteken

- 2 Als je een wandeltocht door een bos of de duinen maakt, kun je te maken
3 krijgen met water. Denk maar aan druppels uit de lucht (regen), of aan een
4 duinmeer of een stromend riviertje.

5 Help, hoe kom ik aan de overkant?

- 6 Oeps! Je tocht wordt ineens onderbroken door een vrolijk kabbelend beekje.
7 Op de kaart zag het er een stuk kleiner uit dan nu het hier voor je ligt! Wat nu?
8 Je wilt toch echt wel graag naar de andere kant, maar dan moet je door het
9 water. Kijk eerst of er geen andere mogelijkheid is om aan de overkant te
10 komen. Is er een brug verderop of is de beek ergens een stuk smaller?
11 Steek beekjes alleen over als het echt niet anders kan. Het is namelijk
12 gevaarlijk!
13 Voel of het water koud is. Ijskoud? Vergeet het oversteken dan liever.
14 Koud water is levensgevaarlijk! Valt het mee, dan kun je het erop wagen.
15 Maar let daarbij wel op het volgende. Verken met je ogen de overkant. Zie je
16 een geschikte plek om weer uit het water te klimmen? Bijvoorbeeld een
17 strandje of overhangende takken waaraan je je straks kunt optrekken?
18 Gooi voor je het water ingaat, eerst een stuk hout in het water dat blijft
19 drijven. Zo kom je erachter hoe sterk de stroming is. Met diezelfde kracht
20 krijg jij straks ook te maken! Verder kun je aan het wegdrijvende hout zien
21 waar er draaikolken in het water zitten.
22 Schat de stroming van het water zo goed mogelijk in. Kies op basis daarvan
23 je vertrekpunt een stukje verder stroomopwaarts dan waar je uit wilt komen.
24 De stroom trekt je namelijk al gauw een stuk mee. Steek altijd tegen de
25 stroom in over, dan word je minder makkelijk meegesleurd. Schuifel
26 zijwaarts met je rug naar de stroom toe, dus neem geen grote stappen.
27 Gebruik bij het oversteken altijd een grote stok als steun. Hiermee kun je ook
28 testen hoe de bodem is, voordat je je voet ergens neerzet.
29 Probeer je kleren zoveel mogelijk droog te houden. Houd wel je schoenen
30 aan, dan ben je beter in evenwicht. Kun je gemakkelijk over keien heen naar
31 de overkant? Kijk maar goed uit, want vaak zijn ze glad en dan glijd je uit.

- 12** Lees: Denk maar ... riviertje. (r. 3 en 4)
Wat doet de schrijver in deze zin?

- A Hij geeft een samenvatting.
B Hij geeft een waarschuwing.
C Hij geeft oorzaken.
D Hij geeft voorbeelden.

- 13** Lees: Kijk eerst ... komen. (r. 9 en 10)
Waarom geeft de schrijver deze tip vooral?

De andere mogelijkheden zijn ...

- A leuker.
- B makkelijker.
- C sneller.
- D veiliger.

- 14** Lees: Vergeet het ... liever. (r. 13)
Wat bedoelt de schrijver hier?

- A Denk er dan maar niet bij na.
- B Doe het dan maar niet.
- C Wacht dan maar even.
- D Wees dan maar voorzichtig.

- 15** Lees: Gooi voor ... drijven. (r. 18 en 19)
Waarom moet je dit doen?

Om te testen hoe ...

- A diep de beek is.
- B lang het hout blijft drijven.
- C snel het water stroomt.
- D stevig de bodem is.

- 16** Lees: Schat de ... neerzet. (r. 22-28)
Wat doet de schrijver in deze alinea?

- A Hij beschrijft de problemen bij het oversteken van een beek.
- B Hij doet verslag van het oversteken van een beek.
- C Hij geeft tips voor het oversteken van een beek.
- D Hij waarschuwt voor het oversteken van een beek.

Sla maar om.

Let op Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 17 en 18.
Je hoeft dus niet terug te bladeren.

1 Water oversteken

2 Als je een wandeltocht door een bos of de duinen maakt, kun je te maken
3 krijgen met water. Denk maar aan druppels uit de lucht (regen), of aan een
4 duinmeer of een stromend riviertje.

5 Help, hoe kom ik aan de overkant?

6 Oeps! Je tocht wordt ineens onderbroken door een vrolijk kabbelend beekje.
7 Op de kaart zag het er een stuk kleiner uit dan nu het hier voor je ligt! Wat nu?
8 Je wilt toch echt wel graag naar de andere kant, maar dan moet je door het
9 water. Kijk eerst of er geen andere mogelijkheid is om aan de overkant te
10 komen. Is er een brug verderop of is de beek ergens een stuk smaller?
11 Steek beekjes alleen over als het echt niet anders kan. Het is namelijk
12 gevaarlijk!
13 Voel of het water koud is. Ijskoud? Vergeet het oversteken dan liever.
14 Koud water is levensgevaarlijk! Valt het mee, dan kun je het erop wagen.
15 Maar let daarbij wel op het volgende. Verken met je ogen de overkant. Zie je
16 een geschikte plek om weer uit het water te klimmen? Bijvoorbeeld een
17 strandje of overhangende takken waaraan je je straks kunt optrekken?
18 Gooi voor je het water ingaat, eerst een stuk hout in het water dat blijft
19 drijven. Zo kom je erachter hoe sterk de stroming is. Met diezelfde kracht
20 krijg jij straks ook te maken! Verder kun je aan het wegdrijvende hout zien
21 waar er draaikolken in het water zitten.
22 Schat de stroming van het water zo goed mogelijk in. Kies op basis daarvan
23 je vertrekpunt een stukje verder stroomopwaarts dan waar je uit wilt komen.
24 De stroom trekt je namelijk al gauw een stuk mee. Steek altijd tegen de
25 stroom in over, dan word je minder makkelijk meegesleurd. Schuifel
26 zijwaarts met je rug naar de stroom toe, dus neem geen grote stappen.
27 Gebruik bij het oversteken altijd een grote stok als steun. Hiermee kun je ook
28 testen hoe de bodem is, voordat je je voet ergens neerzet.
29 Probeer je kleren zoveel mogelijk droog te houden. Houd wel je schoenen
30 aan, dan ben je beter in evenwicht. Kun je gemakkelijk over keien heen naar
31 de overkant? Kijk maar goed uit, want vaak zijn ze glad en dan glijd je uit.

17 Lees: Schuifel zijwaarts ... stappen. (r. 25 en 26)
Wat bedoelt de schrijver met: schuifelen?

- A langzaam sloffen
- B met kleine passen lopen
- C op handen en voeten kruipen
- D stilletjes sluipen

18 Welke zin zegt het best waar deze tekst over gaat?

- A Als je gaat wandelen, kan het voorkomen dat je water moet oversteken.
- B Als je water oversteekt, moet je met een aantal dingen rekening houden.
- C Het is belangrijk om genoeg houvast te hebben bij het oversteken van water.
- D Het oversteken van water is spannend, maar ook erg leuk.

Sla maar om.

Nu nieuw in de bioscoop: Timo
De film die je gezien moet hebben!

Wat hebben Annet, Carlo en Anna met elkaar te maken? Ze spelen allemaal in de film Timo. Timo beleeft een jongensdroom. Zijn vader werkt eerst op een hijskraan. Later in de film wordt hij zelfs minister. Hij is Timo's grote voorbeeld. Maar op een dag hebben zijn ouders ruzie en loopt zijn vader weg van huis. Timo denkt dat zijn vader verliefd is geworden op de koningin. Hij doet er alles aan om zijn ouders weer bij elkaar te krijgen. Hij gaat daarbij zelfs zo ver, dat hij de hulp van de koningin vraagt.

19 Welke zin past het **best** bij deze tekst?

- A Timo doet zijn vader na.
- B Timo wil zijn vader terug.
- C Vader wordt minister.
- D Vader wordt verliefd.

Sla maar om.

1 Een ware traktatie!

- 2 Ben je bijna jarig en ga je trakteren?
- 3 Maak dan deze heerlijke toverstafjes!

4 Dit heb je nodig:

- 5 – 8 vellen bladerdeeg
- 6 – 1 ei
- 7 – 2 vellen gekleurd dun karton
- 8 – 24 cocktailprikkers

9 Zo moet je het maken:

- 10 Verwarm de oven voor op 220 graden.
- 11 Haal de vellen bladerdeeg uit de verpakking en haal het stukje plastic van elk
- 12 vel.
- 13 Leg de vellen naast elkaar op het aanrecht om te ontdooien.
- 14 Dit duurt ongeveer 10 minuten.
- 15 Leg 2 vellen bladerdeeg netjes met de randen op elkaar en druk dit goed aan.
- 16 Snijd hier 6 gelijke lange repen van.
- 17 Doe dit ook met de andere vellen.
- 18 Rol de repen rond, zodat je stengels van bladerdeeg krijgt.
- 19 Klop het ei los en bestrijk het bladerdeeg met het losgeklopte ei.
- 20 Leg de bladerdeegstengels op een ingevette bakplaat.
- 21 Bak de stengels 15 tot 20 minuten in de voorverwarmde oven.
- 22 Haal ze hierna uit de oven en laat ze op een rooster helemaal afkoelen.
- 23 Teken op het karton 24 sterren en knip ze netjes uit.
- 24 Je kunt ook nog je naam en leeftijd erop schrijven.
- 25 Plak ze vast aan een cocktailprikker.
- 26 Daarna steek je ze in het uiteinde van een stengel.
- 27 Nu heb je een echte toverstaf!

20

Lees: Dit duurt ... minuten. (r. 14)
Wat duurt ongeveer 10 minuten?

- A het bladerdeeg laten ontdooien
- B het bladerdeeg uit de verpakking halen
- C het plastic van de vellen halen
- D het voorverwarmen van de oven

21 Waarvoor gebruik je de vellen karton?

- A om de stengels op te bakken
- B om de sterren mee te versieren
- C om stengels van te maken
- D om sterren van te maken

22 Voor wie is deze tekst geschreven?

- A voor kinderen
- B voor koks
- C voor meesters en juffen
- D voor vaders en moeders

Einde van deze taak.

- 1 Geachte burgemeester,
- 2 Wij zijn Gertjan en Jaap. We zijn twee leerlingen van basisschool De
3 Flierefluiters.
- 4 Gisteren hoorden wij iets verschrikkelijks van onze meester. Namelijk dat ons
5 schoolplein kleiner wordt gemaakt. Er wordt zomaar een stuk weggehaald!
6 Er moeten op dat stuk nieuwe huizen gebouwd worden.
- 7 We snappen dat dit leuk is voor de mensen die er gaan wonen, maar voor
8 ons is dit echt een ramp! Wij zijn met heel veel kinderen en dan hebben we te
9 weinig ruimte om te spelen. En spelen is toch zo gezond voor kinderen?
10 Dan kunnen we niet meer voetballen en ook geen tikkertje meer doen. We
11 botsen dan elke keer tegen elkaar op.
- 12 Daarom hopen we dat u nog eens naar de plannen wilt kijken. Op het pleintje
13 bij die kerk is toch ook nog wel plek voor nieuwe huizen? Of anders op het
14 grasveld aan de overkant?
- 15 Wij willen best een keer naar het stadhuis komen om te praten, hoor!
- 16 Met vriendelijke groeten,
- 17 Gertjan en Jaap
18 Basisschool De Flierefluiters

23 Lees: Wij zijn ... spelen. (r. 8 en 9)
Wat doen Gertjan en Jaap in deze zin?

- A Ze doen een voorstel.
- B Ze geven een uitleg.
- C Ze maken een grap.
- D Ze verzinnen een smoes.

24 Lees: Daarom hopen ... kijken. (r. 12)
Om welke plannen gaat het hier?

- A plannen om een stuk van het schoolplein weg te halen
- B plannen om huizen te bouwen op het grasveld aan de overkant
- C plannen om huizen te bouwen op het pleintje bij de kerk
- D plannen om op het stadhuis te komen praten

25

Wat voor soort tekst is dit?

- A een artikel
- B een brief
- C een verhaal
- D een verslag

Einde van deze taak.

2

Taak 2

Ontwerp je eigen T-shirt

Ben je tussen de 7 en 12 jaar?

Doe dan mee met de ontwerpwedstrijd en laat zien hoe jouw mooiste T-shirt eruitziet.

_____ 1 _____ je eigen T-shirt en stuur je ontwerp naar ons op.

De eerste prijs is dat je T-shirt echt gemaakt wordt. En alle kinderen uit jouw klas krijgen er ook één!

Stuur je _____ 2 _____ samen met je naam, adres en leeftijd naar:

T-shirt Ontwerp
Postbus 57805
7010 MA Utrecht

Kijk ook op internet: www.T-shirt.nl

1 Wat past het **best** op plaats 1?

- A Kies
- B Koop
- C Pak
- D Teken

2 Wat past het **best** op plaats 2?

- A bericht
- B foto
- C kaart
- D ontwerp

Sla maar om.

Leven in een kasteel

Waar denk jij aan bij een kasteel? Aan een groot gebouw? Aan torens en poorten?

Of aan jonkvrouwen en 3 ?

Kastelen werden inderdaad in de tijd van de ridders gebouwd. Die periode noemen we de middeleeuwen. In de middeleeuwen heetten deze grote gebouwen nog geen kastelen. Meestal noemden de mensen het een huis of een sterk huis. Veel later ook een borg, burcht of veste. Pas in de negentiende eeuw noemden de mensen deze bouwwerken kastelen.

In Nederland hebben ongeveer 2500 kastelen gestaan. Eerst werden ze van hout gemaakt, later van steen. De meeste kastelen zijn 4 . Die van hout natuurlijk het eerst. Maar ook veel stenen kastelen zijn weg. Ze zijn vernield of verbrand. Of van ouderdom in elkaar gestort. Er zijn nu nog driehonderd kastelen in Nederland. Sommige zijn nog precies zoals ze vroeger gebouwd zijn. Van andere zijn alleen nog maar de resten over.

5

Het bouwen van een kasteel duurde meestal een jaar of twee. Maar met echt grote kastelen waren de bouwers soms wel tien jaar of langer bezig. Er waren veel soorten kastelen: ronde en vierkante. Kastelen met een toren in het midden. Of met vier torens, één op elke hoek. Er waren ook kastelen die alleen maar uit een toren bestonden. De mensen die in de middeleeuwen leefden, bedachten steeds nieuwe kasteelvormen om zich nog beter tegen vijanden te beschermen. Vaak werd een kasteel daarom in het water gebouwd of op een heuvel. Het was voor de vijanden dan niet makkelijk om 6 .

3 Wat past het **best** op plaats 3?

- A arme boeren
- B dappere ridders
- C gevaarlijke rovers
- D rijke edellieden

4 Wat past het **best** op plaats 4?

- A nu verdwenen
- B opnieuw opgebouwd
- C slecht onderhouden
- D uit de zestiende eeuw

5 Wat past het **best** op plaats 5?

- A Allerlei soorten kastelen
- B Grote kastelen
- C Kastelen en vijanden
- D Kastelen met torens

6 Wat past het **best** op plaats 6?

- A het gevecht aan te gaan
- B het kasteel binnen te komen
- C het ontwerp na te maken
- D het terrein te verdedigen

Sla maar om.

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Wie is het snelst?

Rijd met je auto zo snel mogelijk naar de eindstreep. Hoe sneller je gaat, hoe meer punten je verdient. Met die extra punten kun je een auto kopen die nog sneller is. Gebruik de pijltjestoetsen en de muis om de auto te besturen.

7 Waar zal deze tekst in staan?

- A in een handleiding van een computerspel
- B in een reclamefolder van een speelgoedwinkel
- C op de internetpagina van een autozaak
- D op de verpakking van een op afstand bestuurbare auto

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Goed en slecht nieuws

Rob en Lisa zitten met papa en mama aan tafel. Morris springt op een stoel. Hij blaft naar iets. Wat zou hij buiten zien? De deurbel gaat.
"Ik doe open", zegt Lisa.
"Nee, ik!", roept Rob.
Hij heeft het al gezien. Het is de ziekenauto voor dieren. Het is altijd slecht nieuws en goed nieuws. Er is een dier in nood. Dat is zielig. Maar dat dier komt bij hen logeren. Dat is het goede nieuws.

8 Waar zal de rest van deze tekst over gaan?

- A Over dieren die in het nieuws komen.
- B Over dieren die naar de dierenarts moeten.
- C Over een dier dat een ernstig ongeluk krijgt.
- D Over een dier dat Rob en Lisa gaan verzorgen.

Sla maar om.

1 Op kamp

2 Pap stuurt een zandpad in. "We zijn er bijna", zegt hij.
3 Mam draait zich om naar Jorn. "Vind je het niet eng?"
4 Jorn schudt stoer zijn hoofd: "Nee hoor." Pap stopt bij een veld in het bos. Er
5 staan een stuk of vijf tenten. Jorns hart bonst. "Hier moet het zijn", zegt pap.
6 Hij zet de auto aan de kant. Dan stappen ze uit. Jorn pakt zijn tas. Hij kijkt
7 eens rond.
8 Er staan nog meer auto's. Jorn ziet een jongen bij een tent staan. Er zitten
9 twee meisjes in het gras. Een man komt op hen af. Hij geeft pap en mam een
10 hand.
11 "Ik ben Nick", zegt de man. "Ik ben de leider van het kamp." Hij kijkt Jorn aan.
12 "En hoe heet jij?"
13 "Jorn", mompelt Jorn.
14 De man kijkt op een lijst. "Ha, ik zie het al. Jorn van Veen." De man zet een
15 kruisje op het blad. Dan geeft hij Jorn een hand. "Welkom in het kamp."
16 "Eh ... dag meneer", stottert Jorn.
17 De man lacht. "Niks geen meneer. Noem me maar Nick, hoor. Heb je zin in
18 ons kamp?"
19 Jorn knikt. "Het lijkt ons goed voor hem", zegt pap. Nick loopt al weer door.
20 Pap kijkt Jorn aan. "Nou, dan gaan wij maar weer. Pas je goed op?"
21 Jorn bijt op zijn lip. "Ik ben geen kleuter", zegt hij.
22 Mam aait over zijn haar. "Nee, dat weet ik wel. Pap bedoelt het ook niet zo."
23 Ze geeft hem een zoen. "Tot over een week", zegt ze.
24 Jorn loopt mee naar de auto. Pap stapt in. Mam zwaait nog een keer en stapt
25 ook in. Dan rijdt pap weg. Bij de bocht toetert hij. Jorn kijkt hen na. Hij heeft
26 een gek gevoel. Net of er iets zwaars op zijn maag ligt. Jorn haalt diep adem.
27 Als het deze week maar goed gaat! Jorn loopt naar de tenten. Er hangen
28 kaartjes met namen aan. Bij een groene tent blijft hij staan. "Wouter, Thijs,
29 Jorn, Mart", leest hij hardop.
30 Jorn gluurt in de tent. Er liggen vier luchtbedden in. Op drie ervan ligt al een
31 tas. Jorn stapt naar binnen. Er ligt een zeil op de grond. Jorn zet zijn tas op
32 het lege luchtbed. "Wouter, Thijs en Mart", zegt hij zacht. Zouden ze leuk
33 zijn? Jorn hoort stemmen bij de tent. Iemand trekt de rits van de tent open.
34 Drie jongens staren Jorn aan. Dan stappen ze de tent in. "Ik ben Wouter",
35 zegt de grootste. Hij wijst naar de twee andere jongens. "En dat zijn Mart en
36 Thijs." De jongens geven Jorn een kort knikje. "Dan ben jij zeker Jorn", zegt
37 Wouter. Jorn wil wat zeggen, maar er klinkt een fluit. "Hier komen!" Het is de
38 stem van Nick. De vier jongens stappen naar buiten. Nick staat op het veld en
39 wenkt. Uit alle tenten komen kinderen. Jorn telt er een stuk of twintig. Nick
40 kijkt op zijn lijst en telt. "Mooi zo", zegt hij. "Iedereen is er. Ga maar in een
41 kring in het gras zitten." Ze doen wat hij zegt. "We kennen elkaar nog niet",
42 zegt Nick. "Daarom stellen we ons eerst voor. Zeg kort hoe je heet en waar je
43 woont." Hij wijst de jongen aan die naast hem zit. Jorn haalt sneller adem.
44 Oh nee, straks wordt hij nog rood! Hij voelt hoe zijn ogen prikken.
45 Oei, zo begint het altijd. Eerst die prikkende ogen en dan ... Hij hoort niet wat

46 de jongen zegt. Jorn denkt maar aan één ding. Als het maar niet gebeurt. Als
47 het nu maar niet gebeurt ...

- 9** Lees: De man ... lijst. (r. 14)
Waar is deze lijst voor?
- Om te noteren ...
- A of de kinderen zin hebben in het kamp.
 - B in welke tent de kinderen gaan slapen.
 - C wat de namen van de kinderen zijn.
 - D welke kinderen al aangekomen zijn.

- 10** Lees: "Niks geen ... kamp?" (r. 17 en 18)
Waarom zegt Nick dit?

Hij wil Jorn ...

- A aan het lachen maken.
- B ergens voor waarschuwen.
- C iets uitleggen.
- D op zijn gemak stellen.

- 11** Lees: Jorn kijkt ... gaat! (r. 25-27)
Hoe voelt Jorn zich?

- A onzeker
- B opgelucht
- C verbaasd
- D verraden

- 12** Lees: Jorn hoort ... Wouter. (r. 33-37)
Welk woord past het best bij dit stukje?

- A kennismaking
- B ontdekking
- C samenwerking
- D vriendschap

Sla maar om.

Let op Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 13 en 14.
Je hoeft dus niet terug te bladeren.

1 Op kamp

2 Pap stuurt een zandpad in. "We zijn er bijna", zegt hij.
3 Mam draait zich om naar Jorn. "Vind je het niet eng?"
4 Jorn schudt stoer zijn hoofd: "Nee hoor." Pap stopt bij een veld in het bos. Er
5 staan een stuk of vijf tenten. Jorns hart bonst. "Hier moet het zijn", zegt pap.
6 Hij zet de auto aan de kant. Dan stappen ze uit. Jorn pakt zijn tas. Hij kijkt
7 eens rond.
8 Er staan nog meer auto's. Jorn ziet een jongen bij een tent staan. Er zitten
9 twee meisjes in het gras. Een man komt op hen af. Hij geeft pap en mam een
10 hand.
11 "Ik ben Nick", zegt de man. "Ik ben de leider van het kamp." Hij kijkt Jorn aan.
12 "En hoe heet jij?"
13 "Jorn", mompelt Jorn.
14 De man kijkt op een lijst. "Ha, ik zie het al. Jorn van Veen." De man zet een
15 kruisje op het blad. Dan geeft hij Jorn een hand. "Welkom in het kamp."
16 "Eh ... dag meneer", stottert Jorn.
17 De man lacht. "Niks geen meneer. Noem me maar Nick, hoor. Heb je zin in
18 ons kamp?"
19 Jorn knikt. "Het lijkt ons goed voor hem", zegt pap. Nick loopt al weer door.
20 Pap kijkt Jorn aan. "Nou, dan gaan wij maar weer. Pas je goed op?"
21 Jorn bijt op zijn lip. "Ik ben geen kleuter", zegt hij.
22 Mam aait over zijn haar. "Nee, dat weet ik wel. Pap bedoelt het ook niet zo."
23 Ze geeft hem een zoen. "Tot over een week", zegt ze.
24 Jorn loopt mee naar de auto. Pap stapt in. Mam zwaait nog een keer en stapt
25 ook in. Dan rijdt pap weg. Bij de bocht toetert hij. Jorn kijkt hen na. Hij heeft
26 een gek gevoel. Net of er iets zwaars op zijn maag ligt. Jorn haalt diep adem.
27 Als het deze week maar goed gaat! Jorn loopt naar de tenten. Er hangen
28 kaartjes met namen aan. Bij een groene tent blijft hij staan. "Wouter, Thijs,
29 Jorn, Mart", leest hij hardop.
30 Jorn gluurt in de tent. Er liggen vier luchtbedden in. Op drie ervan ligt al een
31 tas. Jorn stapt naar binnen. Er ligt een zeil op de grond. Jorn zet zijn tas op
32 het lege luchtbed. "Wouter, Thijs en Mart", zegt hij zacht. Zouden ze leuk
33 zijn? Jorn hoort stemmen bij de tent. Iemand trekt de rits van de tent open.
34 Drie jongens staren Jorn aan. Dan stappen ze de tent in. "Ik ben Wouter",
35 zegt de grootste. Hij wijst naar de twee andere jongens. "En dat zijn Mart en
36 Thijs." De jongens geven Jorn een kort knikje. "Dan ben jij zeker Jorn", zegt
37 Wouter. Jorn wil wat zeggen, maar er klinkt een fluit. "Hier komen!" Het is de
38 stem van Nick. De vier jongens stappen naar buiten. Nick staat op het veld en
39 wenkt. Uit alle tenten komen kinderen. Jorn telt er een stuk of twintig. Nick
40 kijkt op zijn lijst en telt. "Mooi zo", zegt hij. "Iedereen is er. Ga maar in een
41 kring in het gras zitten." Ze doen wat hij zegt. "We kennen elkaar nog niet",

42 zegt Nick. “Daarom stellen we ons eerst voor. Zeg kort hoe je heet en waar je
43 woont.” Hij wijst de jongen aan die naast hem zit. Jorn haalt sneller adem.
44 Oh nee, straks wordt hij nog rood! Hij voelt hoe zijn ogen prikken.
45 Oei, zo begint het altijd. Eerst die prikkende ogen en dan ... Hij hoort niet wat
46 de jongen zegt. Jorn denkt maar aan één ding. Als het maar niet gebeurt. Als
47 het nu maar niet gebeurt ...

13

Lees: Jorn wil ... fluit. (r. 37)
Waarom wordt er gefloten?

- A om de aandacht te krijgen
- B om iedereen stil te laten zijn
- C om slecht gedrag te bestraffen
- D om te waarschuwen voor gevaar

14

Met wie is Jorn op kamp?

- A met kinderen uit zijn klas
- B met onbekende kinderen
- C met zijn familie
- D met zijn voetbalvereniging

Sla maar om.

1 Verkeer

2 Dit is de supermarkt,
3 dit is verkeer.
4 Wagen en weggetjes,
5 doorgaan maar weer!
6 Rechts staan de chips, mama,
7 links ligt het brood.
8 Rechts moet dus voorgaan
9 en links loopt dus dood.
10 Ik weet de weg,
11 want die moet ik wel weten:
12 ik ben de taxichauffeur
13 van het eten.
14 Ik ben de motor
15 en ik ben de wielen.
16 Op naar de kassa
17 en ja hoor ... een file!

15 Lees: ... een file! (r. 17)
Wat betekent file hier?

- A een lange rij auto's
- B een lange rij mensen
- C een lange rij motoren
- D een lange rij spullen

16 Waar is de ik-persoon?

- A in de taxi
- B in de winkel
- C op de motor
- D op de weg

17 Wat voor soort tekst is dit?

- A een gedicht
- B een mop
- C een raadsel
- D een verhaal

1 Denemarken: dichtbij en toch zo anders!

- 2 Geniet van een leuke vakantie in een echt Deens vakantiehuis met lekker
3 veel ruimte. Of ga naar een vakantiepark met een zwembad en extra veel
4 activiteiten. Denemarken heeft veel te bieden!
5 Bezoek bijvoorbeeld het attractiepark Vikingenland en ontdek daarnaast nog
6 andere mooie plekjes in Denemarken. Vanaf Utrecht is het maar 595
7 kilometer tot de Deense grens. Dat is lekker dichtbij!

18 Lees: Denemarken heeft ... bieden! (r. 4)
Wat bedoelt de schrijver hiermee?

- A In Denemarken is veel leuks te beleven.
B In Denemarken is veel moois te koop.
C In Denemarken zijn de mensen gastvrij.
D In Denemarken zijn de prijzen laag.

19 Wat voor soort tekst is dit?

- A een aankondiging
B een advertentie
C een verhaal
D een verslag

Sla maar om.

1 **Stoute Bongo!**

2 Krampachtig knijpt Niels zijn ogen dicht en stopt zijn vingers in zijn oren.
3 Nog drie tellen, dan barst zijn moeder los ... Zo gaat het de laatste weken
4 steeds. "Niels, wat heeft dat akelige hondje nu weer gedaan?! O, wat
5 vreselijk. Hij heeft dat prachtige kussen van oma helemaal aan flarden
6 gescheurd! Niels, haal je vingers uit je oren en kijk!"
7 Maar Niels hoeft helemaal niet te kijken, want hij weet precies hoe het kussen
8 eruitziet. Het ziet eruit als een geplukte kip, waar twee honden om hebben
9 gevochten. Maar toch was het maar één hond: Bongo! "O, wat afschuwelijk",
10 klaagt zijn moeder. Ze klemt het kussen tegen haar borst, alsof het haar
11 liefste kind is. "Mijn allermooiste kussen... wat zal oma ervan zeggen?! Je
12 oma heeft er uren op zitten borduren, Niels!"
13 Voorzichtig kijkt Niels door zijn oogharen naar het toegetakelde kussen. En
14 dan naar de boosdoener, die op de grond ligt. Bongo ligt met zijn kop tussen
15 zijn poten en knipoogt vrolijk naar Niels. Zijn staart wiebelt ondeugend heen
16 en weer. Bongo heeft niet door dat hij iets stouts gedaan heeft. Hij heeft juist
17 héérlijk met het kussen van oma gestoeid. Toen Niels binnenkwam, zag hij
18 hoe de hond het kussen tussen zijn tanden had. Hij trok eraan, schudde het
19 door elkaar en hij had de grootste pret.
20 "Niels", zegt moeder dreigend, "nu is het echt afgelopen. Die hond van jou
21 moet echt betere manieren leren, anders ..." "Anders wat?", fluistert Niels.
22 Meteen heeft hij spijt van die vraag. "Anders gaat hij weer terug naar het
23 asiel, want ik heb er nu genoeg van." Alsof hij door een wesp is gestoken,
24 vliegt Niels overeind.
25 "Dat is niet eerlijk", stamelt hij. "Bongo is nog maar een puppy. Jonge honden
26 maken altijd dingen kapot, zegt de juf van de hondentraining. Dat doen ze
27 omdat ze leuk hebben aan hun tanden of zoiets."
28 "Onzin, Bongo is echt geen pup meer. Ik heb er nu genoeg van! Die hond
29 maakt alles kapot in huis. Niets is veilig voor hem. Ik heb er spijt van dat we
30 je die hond hebben gegeven. Spijt als haren op m'n hoofd. Als ik dit had
31 geweten ... overal hondenharen, overal vuile poten ..."
32 Nijdig loopt moeder de kamer uit. "M'n mooie kussen ..." Bij de deur blijft
33 ze nog even staan. "Nog één keer zo'n grapje en Bongo gaat terug naar het
34 dierenasiel! Dat beloof ik je." Dan loopt moeder weg. "Dat zullen we nog wel
35 eens zien", denkt Niels. "We zorgen dat je mag blijven, Bongo!"

- 20** Lees: Krampachtig knijpt ... oren. (r. 2)
Waarom doet Niels dat?
- A Hij houdt niet van harde geluiden.
 - B Hij speelt verstoppertje met Bongo.
 - C Hij telt in gedachten tot drie.
 - D Hij wil zijn boze moeder niet horen.
- 21** Lees: En dan ... Niels. (r. 13-15)
Hoe voelt Bongo zich?
- A Hij is angstig.
 - B Hij is opgewekt.
 - C Hij is teleurgesteld.
 - D Hij is verbaasd.
- 22** Lees: Meteen heeft ... vraag. (r. 22)
Waarom heeft Niels spijt van die vraag?
- A Hij denkt dat Bongo het gesprek niet leuk vindt.
 - B Hij denkt dat zijn moeder het antwoord toch niet weet.
 - C Hij wil Bongo geen betere manieren leren.
 - D Hij wil het antwoord op die vraag eigenlijk niet horen.
- 23** Lees: Alsof hij ... gestoken, (r. 23)
De schrijver gebruikt hier een uitdrukking.
In welke zin staat nog een uitdrukking?
- A In: Die hond ... huis. (r. 28 en 29)
 - B In: Niets is ... hem. (r. 29)
 - C In: Spijt als ... hoofd. (r. 30)
 - D In: "Nog één ... grapje ... (r. 33)

Sla maar om.

Let op Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 24 en 25.
Je hoeft dus niet terug te bladeren.

1 Stoute Bongo!

2 Krampachtig knijpt Niels zijn ogen dicht en stopt zijn vingers in zijn oren.
3 Nog drie tellen, dan barst zijn moeder los ... Zo gaat het de laatste weken
4 steeds. "Niels, wat heeft dat akelige hondje nu weer gedaan?! O, wat
5 vreselijk. Hij heeft dat prachtige kussen van oma helemaal aan flarden
6 gescheurd! Niels, haal je vingers uit je oren en kijk!"
7 Maar Niels hoeft helemaal niet te kijken, want hij weet precies hoe het kussen
8 eruitziet. Het ziet eruit als een geplukte kip, waar twee honden om hebben
9 gevochten. Maar toch was het maar één hond: Bongo! "O, wat afschuwelijk",
10 klaagt zijn moeder. Ze klemt het kussen tegen haar borst, alsof het haar
11 liefste kind is. "Mijn allermooiste kussen... wat zal oma ervan zeggen?! Je
12 oma heeft er uren op zitten borduren, Niels!"
13 Voorzichtig kijkt Niels door zijn oogharen naar het toegetakelde kussen. En
14 dan naar de boosdoener, die op de grond ligt. Bongo ligt met zijn kop tussen
15 zijn poten en knipoogt vrolijk naar Niels. Zijn staart wiebelt ondeugend heen
16 en weer. Bongo heeft niet door dat hij iets stouts gedaan heeft. Hij heeft juist
17 héérlijk met het kussen van oma gestoeid. Toen Niels binnenkwam, zag hij
18 hoe de hond het kussen tussen zijn tanden had. Hij trok eraan, schudde het
19 door elkaar en hij had de grootste pret.
20 "Niels", zegt moeder dreigend, "nu is het echt afgelopen. Die hond van jou
21 moet echt betere manieren leren, anders ..." "Anders wat?", fluistert Niels.
22 Meteen heeft hij spijt van die vraag. "Anders gaat hij weer terug naar het
23 asiel, want ik heb er nu genoeg van." Alsof hij door een wesp is gestoken,
24 vliegt Niels overeind.
25 "Dat is niet eerlijk", stamelt hij. "Bongo is nog maar een puppy. Jonge honden
26 maken altijd dingen kapot, zegt de juf van de hondentraining. Dat doen ze
27 omdat ze jeuk hebben aan hun tanden of zoiets."
28 "Onzin, Bongo is echt geen pup meer. Ik heb er nu genoeg van! Die hond
29 maakt alles kapot in huis. Niets is veilig voor hem. Ik heb er spijt van dat we
30 je die hond hebben gegeven. Spijt als haren op m'n hoofd. Als ik dit had
31 geweten ... overal hondenharen, overal vuile poten ..."
32 Nijdig loopt moeder de kamer uit. "M'n mooie kussen ..." Bij de deur blijft
33 ze nog even staan. "Nog één keer zo'n grapje en Bongo gaat terug naar het
34 dierenasiel! Dat beloof ik je." Dan loopt moeder weg. "Dat zullen we nog wel
35 eens zien", denkt Niels. "We zorgen dat je mag blijven, Bongo!"

24 Waar speelt dit verhaal zich af?

- A in de keuken
- B in de woonkamer
- C in het asiel
- D in het hondenhok

25 Hoe zal het verhaal verder gaan?

- A Niels bedenkt een plan om Bongo te houden.
- B Niels brengt Bongo terug naar het asiel.
- C Niels koopt een nieuw kussen voor zijn moeder.
- D Niels praat de ruzie uit met zijn moeder.

Einde van deze taak.

Primair en speciaal onderwijs

Cito Volgsysteem

Begrijpend lezen 3.0

Opgavenboekje E5

Cito

Amsterdamseweg 13
Postbus 1034
6801 MG Arnhem
T (026) 352 11 11
www.cito.nl

Klantenservice

T (026) 352 11 11
klantenservice@cito.nl

Artikelnummer: 61435

Fotografie: Ron Steemers

© Cito BV Arnhem (2015) | 1e druk